

Ikt. sz.: NEB-41/44-2/2019.

NEB-15/2019. sz. ülés
(NEB-28/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2019. október 29-én, kedden, 14 óra 34 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>A határozatképesség megállapítása</i>	5
<i>A napirend elfogadása</i>	5
<i>A Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/7556. szám) (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján) (Vítához kapcsolódó bizottság)</i>	5
<i>Határozathozatalok</i>	6
<i>Tájékoztató a Nemzetiségi Pedagógus Tanulmányi Ösztöndíjprogram 2019/2020. évi pályázatáról</i>	6
<i>Hozzászólás</i>	8
<i>Egyebek</i>	8
<i>Hozzászólások</i>	9
<i>Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet, az alapvető jogok biztosa Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesének javasolt jelölt meghallgatása (Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 7. § (5) bekezdése alapján) 11</i>	
<i>Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet hozzászólása</i>	12
<i>Hozzászólások</i>	15
<i>Válaszok</i>	17
<i>Határozathozatalok</i>	19
<i>Az ülés berekesztése</i>	20

Napirendi javaslat

1. A Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/7556. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
2. Tájékoztató a Nemzetiségi Pedagógus Tanulmányi Ösztöndíjprogram 2019/2020. évi pályázatáról
3. Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet, az alapvető jogok biztosa Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesének javasolt jelölt meghallgatása
(Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 7. § (5) bekezdése alapján)
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Ritter Imre** nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke
Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló
Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló
Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló
Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló
Rónayné Slaba Ewa Maria dr. lengyel nemzetiségi szószóló
Sianos Tamás görög nemzetiségi szószóló
Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószóló
Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott:

Szolga József horvát nemzetiségi szószóló Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószólónak

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita bizottsági munkatárs

Meghívottak:

Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet biztoshelyettes-jelölt
Dr. Dienes Renáta, a Pénzügyminisztérium osztályvezetője
Tircsi Richárd, a Miniszterelnökség főosztályvezetője
Hollerné Racskó Erzsébet, az Országos Szlovák Önkormányzat és az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetségének elnöke

(Az ülés kezdetének időpontja: 14 óra 34 perc)

Elnöki bevezető

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Sehr geehrte Damen und Herren! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Jó napot kívánok mindenkinek! A Magyarországi nemzetiségek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm a megjelent szószólókat, munkatársainkat, a meghívottakat és minden kedves érdeklődőt. Külön is szeretném köszönteni dr. Dienes Renáta osztályvezető asszonyt a Pénzügyminisztériumból, Tircsi Richárd urat, a Miniszterelnökség főosztályvezetőjét, és külön tisztelettel köszöntöm Hollerné Racskó Erzsébetet, és egyúttal gratulálok az újraválasztásához. *(Taps.)*

A határozatképesség megállapítása

A mai napirendi pontokat írásban kiküldtük. Szeretném a jegyzőkönyv részére megállapítani, hogy 10 fő bizottsági tag van jelen személyesen. Szolga József horvát nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószólót, így 11 szavazattal határozatképesek vagyunk. Farkas Félix jelezte, hogy úton van, és valószínűleg késni fog, tehát majd menetközben megérkezik.

A napirend elfogadása

A napirend elfogadásáról szavaznánk. Írásban kiküldtük a napirendet. Kérdezem, hogy ezzel kapcsolatban van-e valakinek bármilyen észrevétele, módosító indítványa. *(Nincs jelentkező.)*

Ha nincs, akkor feltenném szavazásra. Aki az írásban kiküldött napirendi javaslattal egyetért, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság 11 igen szavazattal a napirendet egyhangúlag elfogadta.

A Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/7556. szám) (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján) (Vítához kapcsolódó bizottság)

Az 1. napirendi pontunk következik. A Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény végrehajtásáról szóló T/7556. számú törvényjavaslat részletes vitáját kell lebonyolítanunk a törvényjavaslat egésze, tehát az 1-21. § 1-5. melléklete tekintetében. Még egyszer köszöntöm dr. Dienes Renáta osztályvezető asszonyt az előterjesztő képviselőjében. A részletes vita első szakaszában meg kell állapítanunk, hogy a törvényjavaslat megfelel-e a házszabályi rendelkezések 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Kérdezem az előterjesztő képviselőjében osztályvezető asszonyt, kíván-e ez ügyben állást foglalni.

DR. DIENES RENÁTA osztályvezető (Pénzügyminisztérium): Üdvözlöm én is a bizottság tagjait. Igen, a törvényjavaslat megfelel az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek, illeszkedik a jogrendszer egységébe, megfelel a nemzetközi és európai jogból adódó kötelezettségeknek, és megfelel a jogalkotás szakmai követelményeinek.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait is, hogy van-e valakinek hozzászólása, észrevétele. *(Nincs jelentkező.)*

Ha nincs hozzászólás, akkor szavazásra teszem fel. Aki egyetért azzal, hogy a törvényjavaslat a határozati házszabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelel,

kérem, hogy kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság 11 igen szavazattal egyhangúlag egyetértett ezzel. A részletes vita első szakaszát le is zárom.

Áttérünk a második szakaszra. Ehhez a törvényjavaslathoz egy képviselői módosító indítvány érkezett. Javaslom, hogy a bizottság, mivel nemzetiségi vonatkozása nincsen, a korábbiakhoz hasonlóan ne foglaljon állást a képviselői módosítóról. Kérdezem, hogy van-e ezzel kapcsolatban bárkinek észrevétele vagy kifogása. *(Nincs jelentkező.)*

Ha nincs, akkor lehetőség van saját módosítási szándék benyújtására. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e valakinek erre vonatkozó javaslata. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs saját szándék módosításra, akkor megállapítom, hogy a bizottság a törvényjavaslathoz érkezett képviselői módosító javaslatról nem foglalt állást, valamint további módosító szándékot sem fogalmazott meg, így a bizottság részletes vitát lezáró módosító javaslatot nem nyújt be.

Határozathozatalok

Javaslom, hogy ezzel zárjuk le a részletes vita második szakaszát. Ki az, aki ezzel a javaslattal egyetért? Aki igen, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki van ellene? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság 11 igen szavazattal egyhangúlag a részletes vita lezárásáról döntött.

Javaslom, hogy a részletes vitáról szóló jelentést fogadjuk el. Ennek megfelelően kérem a bizottságot, hogy aki egyetért a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásával, valamint felhatalmazza a bizottság elnökét arra, hogy gondoskodjon a bizottság döntéseit összefoglaló jelentés aláírásáról és benyújtásáról, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki van ellene? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 11 igen szavazattal egyhangúlag elfogadtuk.

A bizottsági vélemény előadójának megválasztása van hátra. Előzetesen egyeztettünk Varga Szimeonnal - mivel a bizottsági vélemény előadására a részletes vita során hat percben van lehetőség, ezért nem javasoljuk a megosztását -, amennyiben a bizottság egyetért vele, akkor a magam részéről a bizottság véleményét a részletes vitában tolmácsolnám.

Kérdezem, hogy van-e más javaslat vagy ezzel kapcsolatos észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, akkor felteszem szavazásra. Aki egyetért azzal, hogy a bizottsági vélemény előadója Ritter Imre legyen a plenáris ülésen, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki van ellene? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 11 igen szavazattal egyhangúlag elfogadtuk.

Amint jeleztem, a bizottsági vélemény előadására a következő plenáris szakaszban hat percben lesz lehetőségünk. Nagyon szépen köszönöm a részvételt. Ezzel az 1. napirendi pontot lezárom.

Tájékoztató a Nemzetiségi Pedagógus Tanulmányi Ösztöndíjprogram 2019/2020. évi pályázatáról

A 2. napirendi pont tájékoztató a Nemzetiségi Pedagógus Tanulmányi Ösztöndíjprogram 2019/2020. évi pályázatáról. Mielőtt ebbe belemennék, szeretném jelezni a bizottság tagjai részére, hogy dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet bizottsági meghallgatása történik a Nemzeti összetartozás bizottságának előttünk elkezdett ülésén, de csúszott a kezdés, ezért elképzelhető, hogy nem fog ideérni, mire a 2. napirendi pontot lezárjuk. Ha így alakulna, akkor szünetet rendelnék el, és akkor nyilvánvalóan megvárjuk az ombudsmanhelyettes-jelölt asszonyt. A mostani

napirendről így akkor nyugodtan tudunk beszélgetni, és ha megérkezik, akkor lezárjuk majd a 2. napirendi pont tárgyalását adott esetben.

Tehát a 2. napirendi pont a Nemzetiségi Pedagógus Tanulmányi Ösztöndíjprogram 2019/2020. évi pályázata. A pályázat kiírását követően a húsznapos határidőt egyszer meghosszabbítottuk. A meghosszabbított határidő október 25-én, pénteken, 16 órakor járt le. Én még pénteken délután kiküldtem mindenkinek háttéranyagként három táblázatot, amit most is kiosztottunk. Ebből a 2. napirend/1. táblázat a beiratkozottak és pályázottak létszáma a nemzetiségi óvodapedagógus-képzésben, ahol első, második harmadik évfolyamonként, nemzetiségenként és intézményenként is megbontva megadtuk a részletes adatokat, tehát hogy a német, a cigány/roma, horvát, szerb, román, szlovák nemzetiségtől az első, másod-, harmadévfolyamra hányan iratkoztak be, hányan és melyik intézménynél pályáztak közülük. Én itt felhívnam a legalján lévő összesítésre mindenkinek a figyelmét, ami azt jelenti, hogy az összes intézményt, valamennyi nemzetiséget, mindhárom évfolyamot tekintve összesen 378-an iratkoztak be a nemzetiségi óvodapedagógus-képzés első, második vagy harmadik évfolyamára, és a 378-ból 239-cel fogunk szerződést kötni, tehát 63,23 százalékkal.

A második táblázat, ami a 2. napirend/2. pontot képviseli, ugyanebben a bontásban tartalmazza a nemzetiségi tanítóképzés első évfolyamára beiratkozottakat, hiszen a nemzetiségi tanítóképzésnél az első évfolyamra terjesztettük ki az ösztöndíjprogramot. Ennek megint a legaljára hívnám fel a figyelmet, a summa teljesnél arra, hogy az első évfolyamra mindösszesen 48-an iratkoztak be, ezek közül 38-cal tudunk szerződést kötni, tehát 79,17 százalékkal. Azt gondolom, ha azt nézzük, hogy a hat nemzetiségnél mindösszesen 48-an jelentkeztek, ez egy rendkívül alacsony szám, de nagyon bízom benne, hogy ahogy az óvodapedagógusoknál már látszik az előrelépés, jövőre a nemzetiségi tanítóképzésre jelentkezőknél is látszani fog.

Végül a harmadik, pénteken kiküldött adatlap a nemzetiségi tanárképzésre beiratkozottak és pályázók létszámát tartalmazza nemzetiségenként az első évfolyamra, intézményenként. Itt megint a legaljára, a bal alsó sarokra hívnám fel a figyelmet. A nemzetiségi tanárképzésre jelentkezett 41 főből 25-tel tudtunk szerződést kötni, ez gyakorlatilag 61 százalék. A „mindösszesen tanárképzésre jelentkezettek” azt jelenti, hogy az is oktathat nemzetiségi szaktárgyat vagy nyelvet, aki nem nemzetiségi végzettségű, de az adott nemzetiség nyelvéből legalább középfokú nyelvvizsgája van, és egyébként megvan a szükséges végzettsége az adott tantárgy oktatásához. Tehát ha az össz tanárt nézzük, akkor 22,29 százalék.

Amit pénteken még nem tudtunk kiküldeni, mert tegnap lett véglegesítve, ezt most kiosztottuk. Ami a leegyszerűsített összesítő táblázata a most lezárt ösztöndíjpályázatnak, az az, hogy összességében a hat nemzetiségnél 315 nemzetiségi pedagógushallgatóval kötünk szerződést, a 315-ből - a jobboldali függőleges sor tartalmazza - 15 horvát, 244 német, 23 roma/cigány, 18 román, 14 szlovák és egy szerb. Megjegyzésként odaírtuk, hogy egy olyan szlovák fiatal is volt, aki szlovák állampolgárságú, de egyeztettünk mind a két illetékes államtitkársággal, semmilyen törvényi akadálya nincs annak, hogy ösztöndíjszerződést kössünk vele, és ennek alapján kivételként a kiírással szemben vele is megkötöttük a szerződést. Természetesen rá is vonatkozik, hogy utána magyarországi nemzetiségi intézményben kell szlovák nemzetiségi pedagógusként elhelyezkednie és munkát vállalnia, de ezt a feltételt vállalta.

Amire szeretném felhívni a figyelmet, és örömteli, az az, hogy míg 2018-19-ben az óvodapedagógusok első évfolyamából 84 emberrel tudtunk szerződést kötni, most az első évfolyamból már 104 emberrel. Ez 24 százalékkal több, mint a tavalyi évben

volt, tehát gyakorlatilag minden negyedikre jut egy új ember. Nagyon bízom benne - mivel most időben utolértük magunkat -, hogy ha kellő propagandát tudunk csinálni novemberben, decemberben elsősorban a nemzetiségi gimnáziumokban, de minden gimnázium részére, hiszen nemcsak nemzetiségi gimnáziumból jöhetnek nemzetiségi pedagógusképzésre, akkor a februári jelentkezések jelentősen meg fognak emelkedni, és jövőre lényegesen nagyobb számú elsőssel tudunk szerződést kötni, mint ahogy tavaly, vagy éppen idén. Én ennyit szerettem volna bevezetőként elmondani. Kérdezem, hogy kinek van hozzászólása, észrevétele. *(Jelzésre:)* Megadom a szót Erikának.

Hozzászólás

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót. Tisztelettel köszöntök minden bizottsági tagot, minden vendéget. Megmondom őszintén, örülök ennek az ösztöndíjas történetnek, ugyanakkor öröm nincsen ürmöm nélkül, tudniillik az általam rábeszélte elsőéves szlovén nemzetiségi pedagógushallgatónak megint nyoma sincs, holott még pályázatot is adattam be vele. Láttam a pályázatot. Jeleztem tavaly májusban, amikor ott ültünk valahol, nem tudom, helyileg hol, hogy a Savaria Egyetemi Központban szlovén nemzetiségi pedagógusképzés folyik. Akkor Meskó Gyula is felírta. Ezt megírtam egyébként neki levélben is, a pontos címet, és a többi. Igaz, hogy az ELTE intézménye a Savaria Egyetemi Központ, de hogy valahol valami elakad, az nagyon biztos. Jeleztem továbbá a következő körben, hogy elsőéves hallgatóm van, aki már jogosult hivatalosan is. Nekünk van egy olyan szerencsétlen helyzetünk, hogy az óvónő elvégzi Sopronban az óvónőképzőt, majd pedig elvégzi a szlovén szakot Szombathelyen, mert egyszerűen a két intézmény nem képes végre egy koprodukciós megoldásig eljutni, holott annak idején nekem az államtitkárságon megígérték, hogy ezt minden további nélkül lehet, de ezt a két intézménynek kell rendeznie, tehát innen kiesünk. De most van egy hallgatónk, első évfolyamos szlovén tanárképző szakos fiú, aki beadta a pályázatot, úgy hívják, hogy Lang Márk, és se a táblázatban nincs, se sehol. Egyszerűen nem értem, hogy hol akad el. Nyilván nem tudunk száz gyereket beiskolázni, mert annyi általános iskolásunk sincs jószíval, viszont ha már van három-négy, aki ezt felvállalja, van, akkor lehetőség szerint az ő támogatásukat tudjuk elérni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mindjárt rákérdeztünk a pedintézetre. Nekem nem szerepelt, és azt sem jelezték, hogy valami problémájuk lenne valamelyikkel, de mindjárt rákérdeztünk. Ha csak lemaradt róla, hozzátesszük, ha pedig valamilyen kifogásuk volt, akkor azt megnézzük, és nyilván segítünk. Elnézést, ha ez így van, én nem tudtam róla. Van-e valakinek más észrevétele vagy hozzászólása? *(Nincs jelentkező.)* Nincsen.

Akkor én azt javaslom, ha egyetértetek vele, hogy mielőtt szünetet rendelnek el, megcserélhetnénk a 3. és a 4. napirendi pontot, az egyebeket megbeszelnénk, és akkor csak az ombudsmanhelyettes meghallgatása maradna hátra. *(A bizottsági tagok egyetértőleg bólintanak.)* Úgy látom, hogy mindenki egyetért vele. A 2. napirendi pontot lezárom.

Egyebek

Rátérnénk a 4. napirendi pontra. Négy dolgot szeretnék gyorsan elmondani. Az egyik: az éves miniszteri meghallgatással kapcsolatban kérem a bizottság tagjait, hogy dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyetteshez intézett kérdéseiket 2019. november 4-én, jövő héten hétfőn 16 óráig küldjék meg a titkársági e-mail címre. Ezt írásban is ki

fogjuk küldeni és megkérni. A miniszterelnök-helyettes úr meghallgatásának időpontja egyeztetés alatt van, várhatóan 2019. december 9-én, hétfőn 11 órakor kerül majd rá sor. Ezt a kérdések bekérésével együtt majd e-mailben ki fogjuk küldeni. Ez volt az egyik.

A másik: javasolnám a bizottságnak - mert néhány napon belül le fognak menni az új országos nemzetiségi önkormányzatok közgyűléseinek az alakuló ülései és a tisztújítások, több helyen ezek már le is mentek -, hogy a következő ülésekre beütemeznénk az új, illetve az újraválasztott elnököknek is a meghallgatását, meghívását a bizottsági ülésre, egy-egy ülésre három vagy négy elnököt hívnánk meg. Egyrészt akik újak, azoknak bemutatkozásra adnánk lehetőséget tíz percben, az újraválasztottaknak pedig arra, hogy az ötéves ciklus elején elmondhassák, hogy mik azok a prioritások, a legfontosabb célok, amelyeket az adott nemzetiség szeretne elérni, amit a nemzetiségi önkormányzat vár a Magyarországi nemzetiségek bizottságától is. Kérdezem, hogy ebben egyetértés van-e, mert akkor ezt a héten összeszednénk, és így ütemeznénk.

A harmadik a nemzetiségi pedagóguspótlék január 1-jei emelésével, illetve a differenciálással, valamint a köznevelésről, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 326. kormányrendelet módosításáról szól. Úgy állunk, hogy pénteken reggel egyeztettem Dienes Renátával személyesen, még az OH-tól vártak adatot a 10 és 25 százalékos kategória létszámára vonatkozóan. Ezt a legújabb, ma délelőtti információim szerint az Oktatási Hivatal tegnap megküldte Maruzsa Zoltán államtitkár úrnak, ott az alapadatok alapján elvileg bármelyik percben megadhatják az adatokat a Pénzügyminisztériumnak, és akkor elhárul minden akadály, hogy most a Miniszterelnökségnél lévő keretből részben a Klebelsberghez, az egyházi és a nemzetiségi fenntartású intézményeknél pedig a 20/2/3. címrendre átrakják a szükséges összeget. Amint ez megtörténik és meglesznek a végleges adatok, akkor soron kívül össze fogom majd hívni a bizottságot, hogy mi be tudjuk adni a köznevelési törvény módosítását. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma pedig elindította a kormányrendelet módosítását. Ez volt a harmadik.

A negyedik - és részemről több nincs -, hogy kiosztottuk, hogy az Észak-magyarországi Német Önkormányzatok Szövetsége, Pest, Heves, Nógrád megye november 17-én Dunaharasztaban tartja a 20. jubileumi nemzetiségi gálaprogramját, amire szeretettel meghívjuk a bizottság valamennyi tagját, illetve természetesen az országos nemzetiségi önkormányzatokat is.

Kérdezem, hogy az egyebekben kinek van bejelentenivalója, hozzászólása. *(Jelzésre:)* Parancsolj, Ewa!

Hozzászólások

DR. RÓNAYNÉ SLABA EWA MARIA lengyel nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelettel üdvözlök mindenkit. Nekem tájékoztatnivalóm és egyúttal kérdésem is van. Arról van szó, hogy Budapesten az újjáalakult lengyel önkormányzatoktól több helyről jelezték nekem, hogy a helyi magyar önkormányzat részéről az az ügyintéző hölgy általában, akihez tartoznak a nemzetiségi önkormányzatok - és ahol teljesen új helyen megalakultak az önkormányzatok -, azt mondta nekik az egyik helyen, hogy erre az évre megkapják a 250 ezret a működésre. Az egyik helyen azt mondták, hogy semmit nem kapnak, utána a másik helyen azt mondták, hogy most, az elején 250 ezret kapnak, és utána novemberben és decemberben még kapnak 120 ezret.

Még érdekes dolog az is, hogy az egyik budapesti önkormányzatban a hölgy tájékoztatott, hogy itt készpénzszámolás nincs, csak átutalás. Átutalással például

koszorút és nem is tudom, mit, nem lehet vásárolni. Egyszerűen jó lenne tudni, hogy tulajdonképpen mi a szabály. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Giricz Vera!

GIRICZ VERA ruszin nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Én is mindenkit üdvözlök. Én nagyon szeretném, ha legalább egy napirendi pontot valamikor szentelnénk az elmúlt választások tapasztalatainak, amelyek számunkra nagyon vegyesek, és nagyon-nagyon szomorúak és vitathatók. Egy egész gyűjteményünk van már a választásokkal kapcsolatban. Az emberekben kialakult az a vélemény, hogy még egyszer így nem szabad választást véghezvinni. Sérti az emberi méltóságot, amikor az embernek kérni kell azt, ami járna neki, a végén megtagadják tőle, amikor visszajön, akkor az egyik helyen odaadják az országos listát, a másik helyen nem adják oda. Magam is tapasztaltam a XIII. kerületben, a saját bőrömön, igen, hogy hogy nem voltak felkészülve, a bizottságok nem voltak felkészülve erre a feladatra. Lehet, hogy nem is lehet tőlük elvárni ilyen tömegben, de olyan szenzitív dologról van szó, hogy még azt az utolsó kedvet is elveszik a nemzetiségiektől, hogy megvallják a véleményüket és szavazzanak, ami eddig volt. Nálunk ez az általános vélemény. Nem akarok itt senkit untatni, de én összegyűjtöttem egy kis könyvecskére valót, amit majd - amikor meg lesz szerkesztve - mindenkinek a figyelmébe fogok ajánlani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Miután látom, hogy még nem érkezett meg ombudsmanhelyettes asszony, tisztelettel tájékoztatom a tisztelt bizottságot, hogy november 27-én albizottsági ülést tartunk, amelynek a témája az Eucharisztikus Világkongresszus lesz, és annak is a nemzetiségeket érintő programjaival kapcsolatban fogunk tájékoztatást kapni. Nagyon kérem mindazokat, akik adott esetben nem albizottsági tagok, de bizottsági tagok, hogy lehetőségükhöz mérten jöjjenek el erre a tájékoztatóra. Azt gondolom, hogy egy kicsit kapocsnak kell lennünk egyrészt az Eucharisztikus Világkongresszus titkársága és a nemzetiségeink között. Én tudom, hiszen elnök úrral a tavasz folyamán már voltunk a titkárságon, és tájékoztattak bennünket arról, hogy a nemzetiségek számára többfajta lehetőséget kínálnak, itt vannak például a saját nemzeti nyelveinkre lefordított imák is. Ezek már akkor rendelkezésre álltak, de tényleg éljünk a lehetőséggel, egyrészt hallgassuk végig, hogy mit kínálnak számunkra, és legyünk a szervezésnek is elemei. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nem válaszolni akarok. A legjobb tudomásom szerint a választás miatt eleve a helyi nemzetiségi önkormányzatok és a területiek csak időarányosan használhatták fel az éves támogatást. Az időarányos maradványrész minden egyes helyi nemzetiségi önkormányzatnak, tehát településinek és megyeinek a rendelkezésére fog állni. Azt kizárt ügynek tartom, hogy csak átutalással lehessen rendezni, valószínűleg ez a helyi ügyintéző túlkapása vagy nem kellő tájékozottsága.

A választással kapcsolatban azt kérem, hogy mivel végül is a választást alapvetően az országos önkormányzatok bonyolították le, az országos önkormányzatoknak volt a feladatuk, nyilván mindenben segítettünk, minden országos önkormányzat is gyűjtse össze a tapasztalatait, és racionális rövidséggel írja le. Ugyanezt kérem majd a szószólóktól is, hogy tegyék meg.

Azt kértem a tegnapi mandátumátadáson dr. Rádi Pétertől, a Nemzeti Választási Bizottság elnökétől és a Választási Iroda elnökhelyettesétől is, és abban maradtunk, hogy ha felálltak az önkormányzatok és össze tudjuk gyűjteni írásban is, hogy körülbelül milyen tapasztalatok voltak, akkor utána tartanánk egy bizottsági ülést. Hogy még most, novemberben, vagy december elején, azt nem tudom, lehet, hogy át fog csúszni akár a jövő évre, mert már nagyon benne vagyunk az év végében. A bizottsági ülésen megalapozottan, részletesen át tudjuk beszélni egyrészt a tapasztalatokat, hogy mi volt az oka azoknak a kisebb-nagyobb problémáknak, visszasságoknak, amelyek voltak, és hogy milyen módosító javaslatok vannak nemcsak nekünk, hiszen a Választási Irodának és a Választási Bizottságnak is vannak már most módosító javaslatok a választásra vonatkozóan. Ezt nekünk is össze kell szedni. Mivel két és fél évig nem lesz választás, jövő tavasszal lesz a legnagyobb esély arra, hogy a választási törvényekben, a végrehajtási rendeletekben, bármiben módosítást tudjunk kezdeni sikeresen, amit végig is lehet vinni. Tehát azt kérem, hogy mindenki most melegebben rögzítse, és ezt írásban is fogom majd kérni mind a 13 országos önkormányzattól is, és akkor erre rá fogunk szólni becsületesen időt, mert ez fontos kérdés nyilvánvalóan. *(Jelzésre:)* Parancsolj, Erika!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tiszteletben tartom elnök úr kérését. A tapasztalatok összegyűjtését én is nagyon jó ötletnek tartom. Egy dolgot viszont szeretnék most hangsúlyozni, és ezt a jegyzőkönyv kedvéért fogom itt elmondani. Engem személy szerint magyarországi nemzetiségiként - minden funkciótól elvonatkoztatva - az határozottan sértett, hogy a választás napján Pálffy Ilona szájából azt hallottam legalább nyolcszor a televízió keresztül, hogy a nemzetiségi választásokkal van a legtöbb probléma, a nemzetiségekkel van a probléma. Azt gondolom, ez nagyon nagy hiba volt, tudniillik ettől kezdve a magyar ismerőseimen is láttam, hogy megint veletek van a baj, és a többi. Ez valamilyen szinten diszkriminatív. Lehet, hogy valakinek bonyolította, de én két szavazókörben is voltam, mert édesanyámat is elvittem szavazni, flottul ment a nemzetiségi szavazás, több mint 70 százalékos volt a részvételi arány, egyetlenegy rontott volt benne. Nem hiszem, hogy a választási iroda vezetője ilyen kinyilatkoztatásokat tehet. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Ezzel teljesen egyetértek. Amikor elnök asszony itt volt - vissza lehet nézni a jegyzőkönyvből -, én is előre mondtam neki, hogy kikérem magunknak, hogy bármit is a nemzetiségek nyakába próbáljanak varrni. A 4. napirendi pontot lezárom.

**Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet, az alapvető jogok biztosa Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesének javasolt jelölt meghallgatása
(Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 7. § (5) bekezdése alapján)**

Visszatérnénk a 3. napirendi pontra. Soron következik a 3. napirendi pontunk, az alapvető jogok biztosa helyettesének jelölt dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet asszony meghallgatása az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 7. § (5) bekezdése alapján. Nagy tisztelettel köszöntöm jelölt asszonyt - kérem, hogy foglaljon helyet - és természetesen valamennyi munkatársát is.

Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy Székely László, a leköszönő alapvető jogok biztosa a dr. Kozma Ákos 2019. szeptember 26-án hivatalba lépett alapvető jogok biztosával egyeztetett S/7580. számú átírat alapján az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 6. § (1) bekezdésében foglalt jogkörének

megfelelően 2019. augusztus 27-én kelt levelében azt javasolta az Országgyűlésnek, hogy dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet asszonyt az alapvető jogok biztosa Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesének válassza meg. A hivatkozott törvény 7. § (5) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosának javasolt személyt az alapvető jogok biztosa helyettese feladatkörét érintően az Országgyűlés hatáskörrel rendelkező bizottsága meghallgatja. Erre a meghallgatásra kerül most sor a Magyarországi nemzetiségek bizottságában, valamint a mai délelőtt az Igazságügyi bizottság és ülésünk előtt, részben alatt a Nemzeti összetartozás bizottsága már meghallgatta a jelölt asszonyt.

Javaslom, hogy a bizottsági meghallgatásra egykörös vita keretében kerüljön sor, vagyis a jelölti nyitóbeszédet követően a bizottság tagjai kérdéseket tehetnek fel, azután pedig jelölti választ következnek. Kérdezem, hogy van-e ezzel kapcsolatban valakinek más véleménye vagy észrevétele. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor átadom a szót, és felkérem jelölt asszonyt nem a bemutatkozásra, hanem a beszéde megtartására. Parancsoljon!

Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet hozzászólása

DR. SZALAYNÉ DR. SÁNDOR ERZSÉBET biztoshelyettes-jelölt: Kedves Elnök Úr! Kedves Szószóló Asszonyok! Szószóló Urak! Képviselő Úr! Kedves Jelenlévők! Nagyon szépen köszönöm a lehetőséget, és örülök annak, hogy immár ebben, hogy is mondjam csak, a jelölti státuszban itt lehetek. Nem mondhatom azt, hogy második alkalommal vagyok itt, mert hat évvel ezelőtt, amikor az első választásra sor került, akkor még a bizottság ebben a formájában, sem más formában nem létezett. Örömmel tölt el, hogy ez most viszont így van. Nagyon köszönöm, hogy ezen a kora délutáni órán még szánnak rám időt, de őszintén szólva, nagy megkönnyebbülés számomra, hogy a mai nap mind a három bizottság előtt elmondhatom azt, hogy hogyan látom, hogyan gondolom én a biztoshelyettesi munkát adott esetben, ha erre valóban alkalmam lesz, akkor a következő időszakban.

A kollégáim arra biztattak, amikor jöttünk, hogy egy kicsit egy tréfát is engedjek meg magamnak az elején, és bízom benne, hogy ezt senki nem fogja rossz néven venni, hogy tudniillik egyszer már visszaéltem a türelmükkel és a bizalmukkal, amikor négy és fél órán keresztül gondoltuk és beszéltük végig az akkor éppen terítéken lévő témákat. Ha nagyon muszáj lenne, akkor ezt most is meg tudnám tenni *(Derültség. - Alexov Lyubomir: Ez nem vicc! - Derültség.)*, de természetesen véletlenül sem áll szándékomban. A délelőtt folyamán és most, kora délután az Igazságügyi bizottság ülésén és a Nemzeti összetartozás bizottsága ülésén egy kicsit részletesebben beszéltem arról, hogy az eltelt hat évben milyen munkát végeztünk a kollégákkal együtt és a nemzetiségi jogterület számára milyen aktivitást folytattunk. Ha nem veszik zokon, akkor én ezt a részét átugranám, tekintettel arra, hogy ezt többféle formában és folyamatosan is végigbeszéltük, úgyhogy ilyen értelemben mi nagyon is jól ismerjük egymást. *(Farkas Félix megérkezik a bizottsági ülésre.)*

Csak egy pár dolgot szeretnék említeni, illetve mondani kiegészítésként ahhoz a háttéranyaghoz, amit - azt hiszem - Tamás körbeadott. Ez egyfajta összegzése számokkal is a munkának, hogy egy nagyon gyors áttekintés legyen. A kiosztott háttéranyag utolsó oldalain lévő folyamatban lévő ügyekről és azokról a programtervekről, amelyeket ott szerepeltetek, mondanék egy kicsivel többet, mert ezek azok a dolgok, amelyek az elkövetkezendő időben prioritást élveznek.

Az eltelt hat esztendőről csak egy-két gondolatot szeretnék mondani. Először is az eltelt hat esztendő engem megtanított arra - önökkel együttműködve -, hogy a nemzetiségi jogterület egy élő, dinamikus jogterület, és alkalmas ez a jog- és intézményi keret arra, hogy ezt a fajta önszervező, önfejlesztő képességet és ezzel

együtt az önmegtartó képességet egy korrekt jog- és intézményi keretben tartsa, azzal együtt, hogy semmi nem tökéletes, semmi nem abszolút, mindig van javításra és változtatásra is szükség, és ha egy észszerű előkészítés van, akkor lehetőség is. Ehhez igyekeztünk segítséget nyújtani az elmúlt időszakban, és ha úgy lesz, akkor a jövőben is igyekszünk ezt a kollégákkal együtt biztosítani.

Huszonöt év egy negyedszázad, és a mai fiatal generációval nagyjából egyidős. Ezt végiggondoltam, hogy valójában a nemzetiségi közösségek fiataljai többé-kevésbé annyi idősök, amennyi idős a nemzetiségi jognak az a modellje, ami Magyarországon ma működik. Ez az elmúlt időszakban arra készítetett engem és a kollégákat is, hogy átgondoljuk - a megtartva megőrzés módszerét alkalmazva, tehát tiszteletben tartva és használva azokat a vizsgálati módszereket, azokat az alapelveket, amelyeket az elődök is kialakítottak ennek a területnek a kapcsán is, amit igyekeztünk megtanulni, használni az eltelt hat esztendőben -, ezeket a módszereket hogyan kell modernizálni, ha szabad így fogalmazni. Különös tekintettel arra, hogy a nemzetiségi közösségek fiatal generációi számára tudatosítani kell azt, hogy mindaz, ami természetesnek tűnik jelen pillanatban, hogy tudniillik vannak nemzetiségi önkormányzatok helyi szinten, területi szinten, országos szinten, vannak az állam által finanszírozott nemzetiségi társadalmi szervezetek, civil szervezetek, van szószóló a parlamentben, aki fel tudja hangosítani a problémákat, közvetíteni tudja a jogalkotó felé azokat az élethelyzeteket, amelyek rendezésre szorulnak, van képviselő, aki teljes joggal tud szavazni a parlamentben, és - urambocsá! - ha éppen úgy hozza az élet, hogy a nemzetiségi jogterületen valamifajta egyenetlenség és inkoherencia van, akkor adott esetben van egy olyan intézmény, amit nemzetiségi biztoshelyettesnek hívnak, személytől függetlenül, amely alkalmas arra, hogy ha nem is tud minden egyes esetben érdemi segítséget nyújtani, de azt mindenképpen megteszi, hogy megpróbálja megmutatni, merrefelé kell elindulni ahhoz, hogy valaki kikerüljön egy számára olyan helyzetből, amit a jog nem szeret, nem tolerál, azt gondolom, ehhez keressük az utat, valamennyit találtunk is belőle az elmúlt években, és ezt a feladatot érdemes folytatni.

Hogy hű legyek ahhoz, amit ígértem, a folyamatban lévő ügyekről szeretnék egy pár szót mondani, azokról az ügyekről, amelyek áthúzódódnak, áthúzódóak, és amelyeket ennek a kiosztott anyagnak... *(Jelzésre:)* Köszönöm, van zsebkendőm, csak eldugtam valamelyik zsebembe a zsebkendőt, megkeresem. A jegyzőkönyvből törlendő... *(Derűltség. - Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet egy munkatársa és Sütő Ferenc sietve indul papírzsebkendőt adni dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébetnek. - Derűltség.)* Nagyon szépen köszönöm. Ez az első őszi nap, hogy is mondjam csak, következménye. Köszönöm.

Szóval, mielőtt a folyamatban lévő ügyeket mondanám, talán annyit érdemes feleleveníteni, hogy 2018-ig 2035 panaszos ügyet kezeltünk a kollégákkal együtt, ebből körülbelül 1500 panaszos ügyben tudtunk érdemi intézkedést javasolni. Ennek az 1500 ügynek nagyjából a felében nemcsak intézkedési javaslatot tettünk, hanem tulajdonképpen igyekeztünk azt a mentalitást is megjeleníteni, ami arról szólt, hogy mediálunk, megkönnyítjük a panaszos és az érintett intézmény közötti kommunikációt abban a reményben, hogy az érintett hatóságok megértik azt, hogy nem pusztán formális jogalkalmazás lesz az, ami a nemzetiségi közösségek esetében eredményre vezet, hanem egy kicsit nagyobb empátiával is oda kell figyelni. Tettük ezt olyan esetekben is, amikor például nem volt hatáskörünk az egyes ügyek kapcsán. Persze lehet 3-4 soros elutasításokat is fogalmazni, de az nem mi vagyunk. Éppen ezért olyan esetekben is, amikor evidens volt, vagy legalábbis határterületen volt, hogy az ügyben eljárni nem tudunk azért, mert nincs hatáskör, vagy egyszerűen azért, mert nem rendelkezünk semmiféle pénzügyi forrás fölött, ami az adott esetben a panaszos ügyét megoldaná, olyankor szoktunk igazán hosszú leveleket írni. Ezek a

levelek - még ha elutasításról is van szó - azt tartalmazzák, hogy hova mindenhova lehet fordulni, tehát melyek azok az állami intézmények, melyek azok a társadalmi vagy civil szervezetek, amelyeket érdemes megszólítani ahhoz, hogy valamilyen fajta útvonalat kapjon a panaszos ahhoz, hogy az ügye észszerű kezelésben részesüljön.

Ehhez kapcsolódóan talán illik ilyenkor azt is elmondani, hogy melyek azok az alapelvek, amelyek az ombudsmanhelyettesi tevékenység során engem és a kollégákat is jellemeznek, illetve mi az a vizsgálati módszer, amit részben az elődöktől örököelve, kicsit átalakítva és modernizálva a magunkénak vallunk, és ez adott esetben a jövőre is igaz, vagy igaz lesz. Egyrészt a függetlenségen és a pártatlanságon alapuló szakmaiság az első olyan alapelv, amit magunkénak vallunk minden irányban, a panaszos irányában is és az állami intézmények és a hatóság irányában is.

Másrészről pedig a szakmai alaposság, a lehető legnagyobb alaposság, tehát addig nem zárunk le egy kérdést, addig nem engedjük ki a kezünkéből, ameddig az elérhető és hozzáférhető érintetteket mind meg nem kérdeztük arról, hogy a konkrét helyzetben ők hogy látják. Minden információ és minden részletkérdés ismeretében igyekszünk és igyekeztünk lezárni, illetve megfogalmazni a válaszainkat és adott esetben az intézkedéseket.

Észszerű megoldási javaslatok keresése - ez a másik alapelv. Tehát nem feltétlenül és nem mindenáron beszélünk és igyekszünk, tehát nemcsak a formális joghoz ragaszkodunk, hanem azt nézzük meg, hogy az adott helyzetben, az adott kontextusban vajon mi a legésszerűbb megoldás.

Nem kell ebben a körben azt mondanom, hogy miután az ombudsmanhelyettesi és az ombudsmani munka sincs határidőhöz kötve, ezért érhet adott esetben bennünket egy olyan észrevétel - a szemrehányás szót nem akartam mondani -, hogy egy-egy ügyön sokáig ülünk, vagy sokáig dolgozunk rajta. Ez számos esetben nem azért van, vagy nemcsak azért van, mert elengedtük az ügyet, nem foglalkoztunk vele, hanem két okra vezethető vissza, vagy legalább minimum két okra vezethető vissza. Az egyik az, hogy nem vagyunk olyan számosan a nemzetiségi jogterületen az ombudsmanhelyettesi struktúrában, viszont mindenki kettőt vagy hármat számít, már úgy érteve, hogy ér. Itt vannak a kollégák, ismeritek a kollégákat. Tehát igyekszünk. Másrészről pedig nincs határidőhöz kötve, tehát nem mindig kapjuk meg akkor és úgy azt a választ, amire szükségünk van ahhoz, hogy egy-egy konkrét ügyet érdemben kezelni tudjunk. Ilyenkor az van, hogy ha az ajtón nem tudunk bemenni, akkor igyekszünk bemászni az ablakon, ha kell, többször, és aztán olyan jelentésünk is volt, amely arról szólt, hogy az együttműködési kötelezettség elmulasztása adott esetben. Erre is van példa. Ahol nagyon más megoldást nem látunk, ott akkor kimegy a jelentés arról, hogy ezt márpedig nem illik. Nyilván ez befolyásolja azt is, hogy milyen ütemben tudunk dolgozni.

Azt tudom talán még a számokkal vagy az adatokkal összefüggésben elmondani, hogy annak az 1500 ügynek, ahol érdemi intézkedést javasoltunk, körülbelül a 90 százalékát látjuk és tudtuk visszaellenőrizni olyanként, mint amit elfogadtak az érintett intézmények. Azt gondolom, ez eléggé biztató a jövőre nézve.

A folyamatban lévő ügyeink és témáink - amelyekkel foglalkozunk, amelyeket már elkezdünk - egy része nem ismeretlen önök számára, itt van ebben a háttéranyagban, amelyet kiadtunk. A 14. oldalon látszik, hogy elvi állásfoglalások vannak előkészítés alatt, tulajdonképpen a legtöbb ezek közül már olyan stádiumban van, hogy ha és amennyiben a folytatásra módunk van, akkor akár az is elképzelhető, hogy ebben az évben már ezek az elvi állásfoglalások napvilágot fognak látni. Például a nemzetiséghez kötődő helyszínek történelmi és nemzeti emlékhelyé nyilvánítása, aztán a zsámbéki sváb öregtemető állapotával és a sírok kezelésével kapcsolatos vizsgálattal összefüggő kérdés, aztán a sírhelyáthelyezéssel kapcsolatos ügy, egy

nevelési-oktatási intézményben online térben folytatólagosan elkövetett gyűlölet-bűncselekmény vizsgálata, gyermekvédelmi problémák, közfoglalkoztatás megvonásával kapcsolatos kérdés, és jelentések is előkészület alatt állnak. Ezek fajsúlyosabbak, és nem biztos, hogy ezeket az év végéig le tudjuk zárni, mert még mindig információt kell gyűjtenünk. Ez az egyéni vagy közösségi nyelvhasználat és névviseles kérdése, és ebben még több helyről is várjuk a válaszokat. Azt gondolom, az identitás szerves része az adott személy nevének és az anyakönyvezéssel kapcsolatos kérdések tisztázása. Nem feltétlenül arról van szó, hogy a jogszabály önmagában véve hibás, az is lehet, de mindenképpen látszik az, hogy a jogalkalmazás egy olyan probléma, amely komplex kezelést igényel.

Azok az elképzelések, amelyeket a kollégákkal együtt megfogalmaztunk, és amelyeket - ha folytatásra lesz módunk - figyelemmel fogunk kísérni, egyrészt a két nagy, a kulturális autonómiával összefüggő elvi állásfoglalás, a médiavizsgálat és a filmművészet és filmgyártás kapcsán elkészített elvi állásfoglalás végrehajtását kívánjuk egy kicsit keményebb odafigyeléssel, hogy is mondjam csak, nem hagyni elveszni az éterben, hogy így fogalmazzak. Aztán a nemzetiségi önkormányzati választásokkal kapcsolatos tapasztalatok összegyűjtésében nagyon szívesen állunk rendelkezésre, a hozzánk is beérkezett panaszokat összegezve, és majd a bizottság segítségével, az országos önkormányzatok közreműködésével. Ebben is állunk rendelkezésre. Ugyanúgy az Njt. módosításában továbbra is igyekszünk a korábbiakban vagy az eddigiekben mutatott szakmai aktivitást erősíteni és jelen lenni ezzel. A kulturális autonómia további területei, a nemzetiségi színjátszás, a múzeumok, muzeális intézmények vizsgálata is terítéken van, vagy lenne a jövő időszakban.

A kiosztott anyagban is szerepel, ami előfordult, és amit én egy eléggé érzékeny kérdésnek is gondolok, és nagyon kíváncsi vagyok rá, hogy mit fogunk tudni egy-egy vizsgálat kapcsán kihozni belőle, az az, hogy vajon miért dőcög a külföldön megszerzett pedagógus szakképzettség hazai elismerése. Ez többször is felmerült. Nem szerencsés dolog, különösen akkor, ha tudjuk, hogy a nemzetiségi pedagógusképzésbe nem ezrével tolnak a fiataljaink, tehát ez egy elemi kérdés tud lenni szintén. Többször visszatérő és folyamatosan terítéken lévő probléma a feladatalapú nemzetiségi támogatások rendszere, úgyhogy ezek olyan kérdések, amelyek folyamatosan terítéken vannak. Az ombudsmani hivatal költözésével is összefügg többek között az az elképzelés, hogy azt a bizonyos Jelenlét programot, hogy úgy mondjam, a „Da sein”-t folytatni tudjuk, azokat a kulturális rendezvényeket, amelyeket eddig sokunk meglegedésére és örömeire tudtunk közösen szervezni. Bízom benne, hogy ha, illetve nem hogy ha, hanem amikor az ombudsmani hivatal megtalálja a maga végső - nem jó, ez sem jó (*Derültség. - Közbeszólás: Méltó.*) -, méltó, köszönöm, ezt kerestem, méltó elhelyezését, akkor folytatni fogjuk tudni ezt a fajta szívet melengető részét is a közös munkának. Köszönöm a figyelmet. (*Taps.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az idő előrehaladtával a mai napon, gondolom, a koncentrációképesség fogy, de a jó humor nem. (*Derültség.*)

Kérdezem a bizottságunk tagjait, hogy ki szeretne kérdést feltenni, véleményt mondani bármilyen formában a jelölt asszonyhoz. (*Jelzésre:*) Paulik Antal szlovák szószóló!

Hozzászólások

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm az ombudsmani hivatal munkatársait és ombudsmanhelyettes asszonyt. Arról talán nem kell beszélünk, itt mindenki tudja,

hogy az elmúlt időszakban, az elmúlt hat évben elég sokféle együttműködés volt az éppen aktuális minisztérium munkahelyein és az ombudsmani hivatal között, illetve más munkahelyekről is együtt tudtunk működni. Mindenképpen azt talán látni lehet, illetve amit itt hallhattunk, abból is kiderül, hogy van mire építeni a következő ciklusban az ombudsmani hivatal, illetve az ombudsmanhelyettes asszony stábja és a bizottság, illetve a nemzetiségek között.

Egy kérdésem lett volna, amin már gondolkodtam korábban is, mert ilyenkor, amikor ilyen nagy átszervezések vannak, most nem az ide-oda telepítgetésekre gondolok, hanem mégiscsak az új ombudsman van, illetve nem tudom, neki vannak-e tervei a hivatal struktúrájának az átalakítására, vagy már mennyire láthatók ezek. Az én egyik kérdésem az lett volna, hogy a helyettes asszony ugyanezzel a csapattal kívánja-e folytatni, illetve tervez-e valamilyenféle átalakítást. *(Derültség.)* Bocsánat... *(Derültség.)* Azért is kérdezem, mert a válasz egy részét megkaptam, hiszen itt van a csapat, tehát látványosan megválaszolta.

A másik része a következő. Látjuk azt, hogy három státusz gyakorlatilag szabad. Annak idején, amikor a nemzetiségi ombudsmani, a kisebbségi ombudsmani pozíció megszületett, akkor volt arra törekvés, amennyire én emlékszem, hogy nemzetiségekkel mennyire lehet feltölteni az állományt. Látom, hogy most vannak itt üres státuszok. Gondolkodik-e ebben ombudsmanhelyettes asszony? Nyilván nem egyszerű, én is tudom, hogy nehéz szakmailag megalapozott olyan nemzetiségeket találni, akik alkalmasak arra a munkára, és be tudnak kapcsolódni egy ilyen szintű munkába, mint ami az ombudsmani hivatalban folyik, igazából csak azért kérdezem, hogy van-e ilyen szándék, tervez-e ilyesmit. Köszönöm szépen, egyelőre ennyi.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadnám a szót Kissné Köles Erika szlovén szószóló asszonynak.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót. Nagy tisztelettel köszöntöm ombudsmanhelyettes asszonyt, most már talán mondhatom, hogy régi-új ombudsmanhelyettes asszonyt, akit mindannyiunk nagy örömeire hallgathatunk most meg. Ahogy ombudsmanhelyettes asszony a bevezetőjében elmondta, igen, való igaz, az elmúlt esztendőben gyakorlatilag az élete együtt zajlott, vagy legalábbis párhuzamosan nagyon sok mindent tudtunk időben, illetve azt gondolom, az állandó bizottsági beszámolókból nagyon jól tudtuk követni azt a munkát, amit önök végeztek, és amihez ezúttal is újra gratulálni tudok. Abban a reményben teszem ezt, hogy a jövőben sem lesz másképp. Gondolom, egy ilyen munkacapat számára teljesen világos, hogy a nemzetiségeket érintő kérdések nem tizenháromfélék, hanem tizenháromszor százharmincháromfélék, ami azt jelenti, hogy az összes létező probléma, ami egy társadalmon belül megjelenhet, az megjelenik természetesen a nemzetiségeknél is, és ha mondhatom, talán fokozottabb érzékenységgel jelenik meg, éppen ezért elismerésem a kitartó munkához. Látom az alaposságát most már évek óta. Azt hiszem, mi számítunk is erre az alaposságra a jövőben is, egyrészt a jogaink megvédése, támogatása érdekében, és igen sokszor csak egy olyan válaszra, hogy ez most itt teljesen jogos eljárás volt és időnként az illetékesek, illetve az érintett személyek vagy közösségek megnyugtatóra ez is egy jó válasz. Jó munkát kívánok a stábnak! Én nem firtatom, hogy Fecó munkatárs akar lenni, és ezért pattant a papírzsebkendővel *(Derültség.)*, vagy ez csak egy egyszerű gesztus volt. *(Derültség.)* Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló!

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló: Nagyon nagy tisztelettel és szeretettel köszöntöm helyettes ombudsman asszonyt és természetesen a kollégáit. A románoknál van egy olyan szokás, amit úgy mondunk, hogy *la fața locului*. Tehát egy olyan ombudsmanhelyettes asszonyunk volt az elmúlt esztendőkből, aki a helyszínen győződött meg arról, hogy hogyan élnek a nemzetiségiek. Én tulajdonképpen ezt szeretném megköszönni, hiszen - most én csak a románokról tudok ebben az értelemben beszélni - nagyon sokszor járt Gyulán, nagyon sokszor tett látogatást különböző helyszíneken. Egyúttal biztatnám arra, hogy a jövőben is tegye meg ugyanezt, hiszen az ember akkor ismeri meg legjobban annak a közösségnek, hogy mondjam, a vezetőit, tanulóit, intézményeit, ha ő maga a helyszínen győződik meg arról, hogy ott milyen érdemi munka folyik. Én ehhez kívánok nagyon sok sikert, örömet, egészséget és boldogságot! Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy van-e még valakinek kérdése, észrevétele, hozzászólása. *(Kissné Köles Erika: Elnézést, elfelejtettem feltenni a kérdést!)* Megadnám még egyszer a szót Kissné Köles Erikának.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Elnézést, de a kicsit lazább hangulat miatt elfelejtettem kérni és kérdezni, illetve alapvetően a támogatását kérni ombudsmanhelyettes asszonynak a nemzetiségi szakjogász képzés elindításáról. Nyilván amint azt valamennyien tudjuk, a képzést meghirdette a Pécsi Tudományegyetem, de kevés jelentkező híján nem indították. Én biztatni szeretném nyilván a kollégákat is, hogy ezt a képzést vegyék igénybe. Ombudsmanhelyettes asszonyt pedig kérem, hogy ebben továbbra is legyen a támogatásunkra, illetve nyilván nemzetiségi szakpolitikusokra is szükségünk lesz, tehát ha adott esetben lehet ezt ilyen módon kombinálni, akkor ezt kérjük szépen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha nincs további kérdés, észrevétel, akkor a magam részéről is hozzászólnék, nehogy véletlenül az a vád érjen bennünket - de előtte, bocsánat, hogy ne feledjem, a jegyzőkönyv részére mondanám, hogy a napirend tárgyalásának elején Farkas Félix alelnök úr is megérkezett, tehát a napirendet 11 jelenlévővel tárgyaltuk végig -, hogy nem megyünk bele a legkényesebb kérdésekbe. Ha már Paulik Antal az elején a munkatársakkal kezdte, akkor én hadd zárjam a kérdéseket a főnökével, a leendő főnökével abban a vonatkozásban, hogy lát-e és milyen lehetőségeket arra, hogy az átadott jogköröket az új ombudsmannal újra lehet tárgyalni, és adott esetben ombudsmanhelyettesként több önálló lehetősége lesz, mint az eddigiekben volt. Azért kérdezem ezt, mert itt közben végiggondoltam, hogy dr. Kozma Ákossal a kinevezése óta eltelt rövid időben nekem személy szerint több kapcsolatom volt - eljött a Centrum rendezvényére -, mint Székely Lászlóval az elmúlt öt évben. Jó, nem vele kell dolgoznunk, hanem önökkel, de azt gondolom, ez talán reményt ad arra, hogy több átadott jogkörrel dolgozhatna a jövőben. Ezt hogy látja, vagy mi a véleménye róla? Átadnám a szót a válaszokra.

Válaszok

DR. SZALAYNÉ DR. SÁNDOR ERZSÉBET biztoshelyettes-jelölt: Köszönöm szépen. Kezdem a könnyebbikkel, a könnyebbik válasszal, bár egyik sem könnyű téma. De kezdem a könnyebbik válasszal, tudniillik a szakjogász képzés kérdésével Akkreditációs kis zűrzavar adódott. A pécsi jogi kar évekkal ezelőtt meghirdette akkori elnevezéssel, úgyhogy elnézést kérek, ha nem a jogszabály szerinti szóhasználat van benne a nevében, pláne, a képzésnek, tehát szakpolitikus, illetve

szakjogász képzés. Éveken keresztül ez a képzés adott képzési és kimeneti követelmények szerint vegetált, és különösebben nem indult. Őszintén szólva arra gondoltam, hogy egyrészt tapasztaltam azt az elmúlt években, ahogy a nemzetiségi önkormányzatokkal találkoztam, beszélgettünk, hogy bizony igény mutatkozna nemcsak a nemzetiségi önkormányzatokban dolgozó kollégák számára, hanem általában véve az állami struktúrában dolgozó személyek számára, akik közvetlenül kapcsolatba kerülnek a témával, nekik kell alkalmazni a nemzetiségi jogot nem egy esetben, viszont hiányzik az a fajta ismeret, ami ehhez kell. Egyrészt nagyon nagy, sok esetben nagy a fluktuáció a munkaerőben a különböző igazgatási intézményeknél. Ez is egy ok, és ezért merült fel bennem az, hogy újra kellene éleszteni, és ahhoz viszont a régi képzési és kimeneti követelmények alapján kialakított tantárgyi struktúrát át kellett alakítani. Ezt nem sikerült elvégezni rendesen a tavasz végi, nyári időszakban. Viszont abban bízom, hogy most, ősz folyamán és a decemberi kari tanácsi ülésen ezt el tudjuk fogadtatni a jogi kar döntéshozó testületével, és keresztfelévesen meg tudjuk hirdetni. A legrosszabb esetben viszont, ha ez nem menne, mert az egyetemi struktúrákban a különböző változtatások engedélyeztetése nem feltétlenül, hogy is mondjam csak, egyszerű menet, tehát ha ez netán nem sikerülne, akkor a 2020-21-es tanév legelején. Azért gondolom, hogy nem olyan nagy baj, hogy most elcsúsztunk ezzel, mert hiszen az újonnan felálló nemzetiségi önkormányzatoknak és egyébként is az önkormányzatoknak lehet, hogy kell egy idő addig, amíg egyáltalán az indulást és az alakulást meg tudják szervezni, és rájönnek arra, hogy kik azok a munkatársak, akiket mondjuk érdemes beiskolázni.

Nem akarok forgolódni, de volt arról szó, hogy adott esetben az illetékes helyettes államtitkár úr is elgondolkodik azon, hogy milyen módon lehetne egy olyan motivációs rendszert kialakítani, amely megkönnyíti, hogy többen jelentkezzenek erre a képzésre, zárójel, tehát köszönöm a kérdést, folyamatban van az előkészítése. Bízom abban, hogy az egyetemi belső struktúrákban azt az átalakított tantárgyi szerkezetet - ami azokat az ismereteket csoportosítja, amelyekre ma van szükség, és nem ami kicsit elméletieskedőbb tantárgyi struktúra volt a korábbiakban, és valószínűleg ez volt az oka annak, hogy nem is nagyon jelentkezett senki - átalakítjuk. Ha sikerül, akkor keresztfelévesen, de legrosszabb esetben a 2020-21-es tanév őszi első szemeszterében szeretnénk elindulni, ami azt jelenti, hogy tavasszal, május környékén indulnak ki a meghirdetései a következő tanévnek.

Ami a stábbal kapcsolatos kérdésre irányult, azt tudom mondani, hogy nagy örömmel fogadunk minden olyan elkötelezett jogászt, különösen akkor az egy bónusz és plusz, ha nemzetiségi közösségből érkezik, és hozza magával az adott nemzetiségi nyelvet is a stabil ismeretét. Meggyőződésem, hogy amit csak részben tudtunk eddig megtenni, hogy minden nemzetiség saját nyelvén szólaltunk meg, illetve azt akartam mondani, hogy nem tudtuk megtenni, csak részben, ezt szeretnénk bővíteni. Én azt tudom, mondani, hogy meghirdetjük a státuszokat, örömmel fogadnánk jelentkezőket, és igyekszünk tájékoztatni önöket arról, hogy márpedig ilyen helyek szabadon vannak, tessék jelentkezni. Azt tudom ígérni, hogy maximálisan szakmai szempontok szerint fogunk dönteni, amikor jelentkezők vannak. Én csak azt remélem, hogy tényleg többen lesznek, akikkel le lehet ülni, végig lehet beszélni, hogy vajon abba a csapatba tudnak-e illeszkedni, amivel most rendelkezünk.

Hogy mit hoz a jövő, bizakodó vagyok. Az a tapasztalat, amit én is szereztem Kozma Ákos ombudsman úr július eleji megválasztása óta, abszolút bizakodásra ad okot abból a szempontból, hogy úgy látom, bízom benne, ha az élet úgy hozza, biztoshelyettesként erről fogok tudni majd beszélni vele, de az a körülmény is, hogy ő támogatta az újrajelölésemet. Sőt, én is azt tudom mondani, és lehet, hogy nagyon udvariatlan lesz, amit mondok, de én is többször beszélgettem telefonon az aktuális

ombudsmannal, mint a megelőző időszakban. Tehát én bizakodó vagyok. Azt gondolom, az ombudsman úr tisztában van azzal, hogy egy nagyon sajátos, nagyon komplex jogterületről van szó, és egy nagyon széle spektrumú közösségről van szó, akik számára ennek a jogterületnek az érdemi és hasznos működtetése sajátos ismeretet és plusz munkatársakat igényel. Hogy ezt hogyan tudjuk megvalósítani, én azt tudom mondani, hogy az eddigi tapasztalatok alapján is az ombudsman úr ígért a teljes kollektívának két dolgot, tisztességes elhelyezést és tisztességes bérezést. A legjobb tudomásom szerint közel áll ahhoz, hogy ezt a két ígéretét beváltsa. Azt gondolom, hogy a más összefüggésben tett ígéreteit is be fogja váltani. Én a magam részéről, ha erre módomban lesz, akkor biztos, hogy állok a rendelkezésére, hogy ezt észszerűen megbeszéljük. Köszönöm.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm a válaszokat. Kérdezem, hogy van-e még esetleg valakinek hozzászólása, esetleg menetközben eszébe jutott-e bármi kérdés. *(Nincs jelentkező.)* Nekem egy igen. Azt gondolom, a nemzetiségi szakjogász és szakpolitikus képzést át lehet gondolni, hogy jövőre adott esetben a nemzetiségi pedagógus ösztöndíjrendszerbe belevesszük, hiszen szerintem ez valamennyiünk érdeke, és akkor már volt egy konkrét, komoly haszna is a mai beszélgetésnek.

Határozathozatalok

Amennyiben nincsen további észrevétel vagy kérdés, akkor a határozathozatalra kerül sor. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy támogatják-e dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet alapvető jogok biztosa Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesévé történő megválasztását. Aki támogatja, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 12 igen szavazattal egyhangúlag támogattuk.

Az országgyűlési törvény 44. § (3) bekezdése alapján a bizottság előadója a kialakított véleményt a plenáris ülésen ismertheti. Az eddigi töretlen gyakorlat az volt, hogy a véleményező bizottságok nem állítottak előadót a plenáris ülésen. Mivel a bizottság a meghozott állásfoglalásáról írásban tájékoztatja az Országgyűlést, ezért azt javaslom, hogy jelen esetben se kerüljön sor előadó állítására.

Kérdezem a bizottságot, hogy egyetértenek-e ezzel a javaslattal. Amennyiben igen, akkor kérem, hogy kézfeltartással szavazzanak! *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás. - Zaj. - Sianos Tamás: Rosszul lett feltéve szavazásra.)* Bocsánat, lehet, hogy nem figyeltem eléggé. *(Sianos Tamás: Újra szeretném hallani a kérdést.)*

Az volt az eddigi gyakorlat, hogy mivel az állásfoglalásunkról írásban tájékoztattuk az Országgyűlést, és ezt tette a többi bizottság is, ezért külön nem állítottunk a plenáris ülésre előadót, aki szóban tájékoztatja az ülést a bizottságunk javaslatáról. Azt tettem fel kérdésként, hogy aki egyetért azzal, hogy nem kerül sor előadó állítására, és írásban tájékoztatjuk a parlamentet a bizottság javaslatáról, az kézfeltartással jelezze! Kérdezem Sianos Tamást is, hogy ezt támogatta-e, vagy tartózkodott-e, mert nem figyeltem. *(Sianos Tamás: Én azt szerettem volna, hogy hozzászólhassak.)* Ettől még hozzá lehet majd szólni a parlamenti vita során. *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság 11 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodás mellett elfogadta.

Gratulálok dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet biztoshelyettes-jelölt asszonynak, és egyúttal köszönöm a bizottságunk előtti megjelenését. A várhatóan jövő hét eleji sikeres szavazás utáni munkájához a magyarországi nemzetiségek részéről minden támogatást biztosítani fogunk. Hatékony és eredményes közös munkát kívánunk!

Az ülés berekesztése

Ezzel a napirendi pontot - mivel az egyebeket a korábbiakban már megtárgyaltuk -, mindenkinek a türelmét megköszönve, jelölt asszonynak meg a kitartását, valamint a bizottsági ülést bezárom. Köszönöm. *(Taps.)*

(Az ülés befejezésének időpontja: 15 óra 52 perc)

Ritter Imre
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Vicai Erika